

Силабус курсу Комунікації у сфері публічних фінансів

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма: Митна справа
Рік навчання: I
Семестр: II
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., професор **Малиняк Богдан Степанович**

Контактна інформація

b.malyniak@wunu.edu.ua +308673529792

Опис дисципліни

Практико орієнтований курс «Комунікації у сфері публічних фінансів» призначений для ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними складовими комунікації між органами державного управління, місцевого самоврядування та громадськістю у сфері публічних фінансів, новітніми трендами та технологіями. За результатами навчання здобувачі вищої освіти матимуть змогу розуміти, як відбувається ефективна комунікація у сфері публічних фінансів, яким чином участь громадськості у бюджетному процесі та відкритий доступ до інформації про публічні фінанси впливають на управлінські рішення та громадську активність.

Здобувачі вищої освіти вмітимуть застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з інформаційними джерелами, використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для аналітичної роботи, отримання відповідних цифрових аналітичних навичок, підготовки інформаційних матеріалів про формування та використання бюджетних коштів для комунікування органів державного управління й місцевого самоврядування з громадськістю. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти матимуть змогу набути практичних навиків участі у бюджетному процесі, розроблення ефективних комунікаційних практик для органів державного управління та місцевого самоврядування у сфері публічних фінансів.

Аудиторія дисципліни

Дисципліна «Комунікації у сфері публічних фінансів» може бути впроваджена для усіх освітніх програм спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1			
Концептуальні засади комунікацій влади та громадськості у сфері публічних фінансів			
2 / 1	Громадянин як головний суб'єкт публічних фінансів: теоретичне пояснення	Використовувати фундаментальні закономірності суспільних фінансів в управлінні комунікаціями між органами державного управління та місцевого самоврядування та громадськістю. Розуміти, як відбувається сучасна комунікація у сфері суспільних фінансів, яким чином відкритий доступ до інформації про суспільні фінанси та участь громадськості у бюджетному процесі впливають на управлінські рішення та громадську активність.	Тести, питання
4 / 1	Основи комунікацій суспільства та влади	Знати основні закономірності та особливості комунікування у публічній сфері. Розуміти тенденції в організації комунікацій на сучасному етапі розвитку суспільних відносин. Розуміти роль ефективних комунікацій у сфері публічних фінансів як інструмент забезпечення сталого розвитку.	Тести, кейси
2 / 2	Нормативно-правове забезпечення участі громадськості в бюджетному процесі	Знати основні положення нормативно-правових актів щодо оприлюднення інформації про формування та використання суспільних фінансових ресурсів, участі громадськості у бюджетному процесі. Вміти застосовувати положення нормативно-правових актів в управлінні комунікаціями у сфері суспільних фінансів.	Тести, кейси
2 / 1	Особливості забезпечення комунікацій у сфері місцевих фінансів	Знати про основні складові комунікацій органів місцевого самоврядування та громадськості у сфері суспільних фінансів. Знати про процедуру проведення громадського обговорення проєкту місцевого бюджету (бюджетних слухань), процедуру публічного звітування про результати використання коштів місцевих бюджетів. Вміти визначати основні	Питання, кейси

		компоненти комунікування органу місцевого самоврядування з громадськістю у локальних правових актах - бюджетному регламенті, положеннях про бюджетні слухання, публічне звітування про результати використання коштів місцевого бюджету.	
4 / 1	Зарубіжний досвід комунікацій у сфері публічних фінансів	Знати сучасні практики комунікацій органів публічного управління з населенням у сфері суспільних фінансів. Бути обізнаним про міжнародний рейтинг бюджетної прозорості Open budget та основними положеннями методології визначення індексу бюджетної прозорості. Вміти розробляти на основі кращого зарубіжного досвіду пропозиції щодо удосконалення комунікацій у сфері суспільних фінансів в Україні.	Тести, кейси, питання

Змістовний модуль 2
Технології комунікацій у публічних фінансах України

4 / 2	Державний веб-портал бюджету для громадян	Вміти шукати необхідну інформацію на державному веб-порталі бюджету для громадян. Вміти застосовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Знати про джерела інформації для державного веб-порталу бюджету для громадян та механізм її консолідації на веб-порталі.	Тести, кейси, індивідуальне письмове завдання
4 / 1	Єдиний веб-портал використання публічних коштів та платформи Prozorro у забезпеченні комунікацій у сфері публічних фінансів	Знати про джерела інформації для веб-порталу використання публічних коштів та механізм її консолідації на веб-порталі. Вміти шукати необхідну інформацію на єдиному веб-порталі використання публічних коштів. Вміти використовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Вміти здійснювати пошук інформації про публічні закупівлі. застосовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Знати про джерела інформації для веб-порталу Prozorro та механізм її консолідації на веб-порталі.	Кейси, індивідуальне письмове завдання
2 / 1	Бюджет для громадян: правила розроблення та оприлюднення	Вміти розробляти бюджет для громадян на прикладі територіальної громади, в якій проживає здобувач вищої освіти.	Кейси, групове письмове завдання

4 / 2	Співучасть громадянської та влади у публічних фінансах	Знати про типові моделі учасницького бюджетування та сфери їхнього застосування. Володіти інформацією про цикл учасницького бюджетування. Вміти готувати проекти на конкурс громадських проєктів. Вміти визначати основні компоненти учасницького бюджетування в локальних правових актах.	Кейси, групові практичні завдання
4 / 2	Організації громадянського суспільства та громадський контроль у публічних фінансах	Знати про функціональне призначення неурядових аналітичних центрів, організацію їх діяльності та місце в системі комунікацій органів державного управління, місцевого самоврядування з населенням у сфері суспільних фінансів. Вміти шукати інформацію неурядових аналітичних центрів про суспільні фінанси, застосовувати знайдену інформацію в дослідницькій діяльності.	Кейси, питання

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Комунікації у сфері публічних фінансів» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів вищої освіти; інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами вищої освіти, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу керівництва факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
15%	15%	10%	20%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах (теми 1–5)	20 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань під час тренінгу	Оцінка за виконання завдання для самостійної роботи	2 змістовних питання (max 30 балів кожне) та 1 ситуативна вправа (max 40 балів)

Форми і критерії оцінювання

При оцінюванні роботи студента при складанні форм контролю за кожен компонент виставляється оцінка у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією:

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – цілком володіє матеріалом теми, демонструє глибоке розуміння теоретичних положень і вільно застосовує їх для аналізу практичних ситуацій. Аргументовано та логічно викладає думки, пропонує самостійні висновки й рекомендації, активно бере участь у дискусіях, виявляє творчий підхід та здатність до критичного мислення.

75–89 балів – достатньо повно володіє матеріалом, загалом правильно застосовує теоретичні знання для аналізу практичних завдань, але в окремих випадках бракує глибини аргументації або послідовності висновків. Активно працює на занятті, демонструє загальну обізнаність і здатність до самостійних узагальнень, допускаючи при цьому незначні неточності.

65–74 бали – загалом володіє матеріалом теми, розуміє основний зміст, але аналіз практичних завдань поверховий, без повного обґрунтування. Може виконати завдання лише за допомогою викладача, формулює висновки неповно або не зовсім логічно. Допускає суттєві неточності в застосуванні понять і методів.

60–64 бали – частково володіє матеріалом, фрагментарно відтворює основний зміст теми, не вміє застосовувати знання для вирішення практичних завдань. Відповіді непослідовні, аргументація поверхова або відсутня, не бере активної участі в обговореннях.

1-59 балів – не володіє матеріалом теми, не здатен пояснити ключові поняття та виконати практичні завдання. Відповіді свідчать про нерозуміння суті питання, відсутність підготовки або участі в занятті.

Модульний контроль:

Містить перелік тестових завдань. Кожне тестове завдання має 4 варіанти відповіді, з яких одна є вірна. Кожна вірна відповідь на тестове завдання оцінюється у 5 балів. Таким чином, за максимальна оцінка може становити 100 балів.

Тренінги:

90–100 балів – цілком володіє матеріалом тренінгу, вільно самостійно та аргументовано його застосовує під час підготовки матеріалів, вільно орієнтується у вирішенні проблемних ситуацій.

75–89 балів – достатньо повно володіє матеріалом тренінгу, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65–74 бали – загалом володіє матеріалом тренінгу та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом тренінгу, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1–59 балів – не володіє матеріалом тренінгу, не розкриває зміст питань.

Самостійна робота:

–повнота дослідження (30 балів) – оцінюється повнота охоплення теми, включення необхідних аспектів митного контролю;

–якість аналізу (30 балів) – важливою є глибина проведеного аналізу та здатність студента порівняти різні правові системи;

–практична значущість (20 балів) – оцінюється здатність студента застосувати теоретичні знання на практиці;

–аргументованість висновків (10 балів) – оцінюється чіткість та логічність зроблених висновків;

–оформлення роботи (10 балів) – робота повинна бути належним чином оформлена відповідно до вимог академічного письма.

Здобуття студентами неформальної/інформальної освіти та результати додатково проведеної дослідницької роботи у межах освітньої компоненти може бути складовою самостійної роботи. Перезарахування реальних результатів неформальної та/або інформальної освіти здійснюється на підставі відповідних документів, завірених печаткою установи (організації, підприємства), що їх видала. Такими документами можуть бути: сертифікати про проходження відповідних курсів, стажувань, вебінарів, тренінгів, воркшопів тощо, а також довідки про апробацію результатів досліджень студента.

Перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти студентів здійснюється у формі окремого модуля за самостійну роботу (модуль 3). Оцінка (кількість балів) визначається викладачем після детального аналізу представленого документу (програми, тривалості, результатів стажування, курсу, тренінгу, вебінару тощо та/або довідки про апробацію).

Рекомендовані джерела інформації

1. Аналітичні інструменти Prozorro. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCJLHDTmKnLahDsAXvzT1UAW>.
2. Бистрицький Є., Зимовець Р., Пролесєв С. Комунікація і культура в глобальному світі. К.: Дух і літера, 2020. 416.
3. Бюджети для громадян 2024. URL: <https://probudget.org.ua/biblioteka/bdg/bdg-2024/>.
4. Вебінар «Громадська участь: Словаччина, Норвегія, Україна». URL: https://www.youtube.com/watch?v=_Wesj8IrZ3o.
5. Вебінар: Робота з відкритими даними (місцеві бюджети). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Ge2ZeY72nTA>.
6. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>.
7. Є-data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EDATA101+2021_T3/about.
8. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new>.
9. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11.02.2015 № 183-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19/print>.
10. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17/print>.
11. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print>.
12. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. К.: Віхола, 2021. 224 с.
13. Комунікаційна стратегія. Objectives, вибір каналів та розробка roadmap. Кейс Reface. URL: <https://youtu.be/0U6FMzPuhKE>.
14. Малиняк Б. Дихотомія вдосконалення видатків державного бюджету: від забезпечення протистояння агресії РФ проти України до побудови модерної держави, інтегрованої у західну цивілізацію. Світ фінансів. 2022. Вип. 3(72). С. 25–41.
15. Малиняк Б. Корупційні ризики у бюджетних видатках: комплексні підходи до запобігання та мінімізації. Світ фінансів. 2023. Вип. 4(77). С. 8–21.
16. Малиняк Б., Кириленко О., Горин В., Дерлиця А. Екзогенні детермінанти публічних видатків у сучасному глобалізованому світі. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2021. Vol. 6, № 41. С. 572–581.
17. Малиняк Б. Потенціал діалектичного, інституційного та біхевіористичного

- методологічних підходів у дослідженні видатків бюджету. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 4. <https://doi.org/10.35774/econa2021.04.149>.
18. Марченко С. М. Стратегічне управління державними фінансами: євроінтеграційний курс, міжнародні тренди, національні особливості. Фінанси України. 2022. № 1. С. 7–26.
 19. Наказ Міністерства фінансів України від 03.03.2020 № 94 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0094201-20?fbclid=IwAR2YbKuZzmhIXmt8aZUjzbWG4B9PHyqwLy8RMYAFeawB2obk9jzPaQ6xWNo#Text>.
 20. Офіційний веб-портал публічних закупівель Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua>.
 21. Павлюк К. В., Бартош С. В. Сучасні підходи до бюджетної децентралізації. Фінанси України. 2023. № 3. С. 75–87.
 22. Реєстр проєктів МФО (міжнародної технічної допомоги). URL: <https://proifi.gov.ua/?p=index>
 23. У чому сенс комунікації влади та громади? URL: <https://youtu.be/TdA3UN7k0j4>.
 24. Brollo F., Dabla-Norris E., Ruud M. Broadening the Gains from Generative AI: The Role of Fiscal Policies. 2024. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2024/06/11/Broadening-the-Gains-from-Generative-AI-The-Role-of-Fiscal-Policies-549639>
 25. Cazenave E., Bellantoni A. Accessible and inclusive public communication: Panorama of practices from OECD countries. OECD Working Papers on Public Governance No. 54. 2022. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/09/accessible-and-inclusive-public-communication_60c0dc6e/222b62d9-en.pdf
 26. Communication from the commission to the council. Fiscal policy guidance for 2024. European commission. Brussels, 8.3.2023. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52023DC0141>.
 27. Emerson S. Public Figures. Why communication and good interpersonal skills are essential for public finance staff. Government finance review. 2023. February. P. 45–47. URL: <https://www.gfoa.org/materials/gfr0223-public-figures>.
 28. Flanagan M. Key trends in implementing the fund's transparency policy. IMF, 2023. 16 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2023/09/27/Key-Trends-in-Implementing-The-Funds-Transparency-Policy-539702>.
 29. OECD Report on Public Communication. The Global Context and the Way Forward. 2021.
 30. OECD Report on Public Communication. The Global Context and the Way Forward. 2021. 240 p. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-report-on-public-communication_22f8031c-en.html.

31. Open Budget Survey 2023. 9th Edition Summary URL: <https://internationalbudget.org/open-budget-survey-2023>.
32. Oriol A. M., Ferreira R. The future of fiscal transparency. 2025. URL: [https://media.odi.org/documents/Ch7 - The future of fiscal transparency.pdf](https://media.odi.org/documents/Ch7_-_The_future_of_fiscal_transparency.pdf)
33. Policy Guidance on Enabling Inclusive Governance. Best Practices in Development Co-operation. OECD, 2024. 20 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/06/policy-guidance-enabling-inclusive-governance_f4b8be3a/6d995bed-en.pdf?utm_source=chatgpt.com
34. The Open Budget Survey Data Explorer. URL: <https://www.internationalbudget.org/open-budget-survey/data-explorer>.